

**[„«LE NORD» SCRIE...”] – de
Mihai Eminescu [27 noiembrie
1881]**

Fotografie de arhiva. Mihai Eminescu de Nestor Heck – 1884. Basarabia-Bucovina.Info

„Le Nord” scrie în privirea conflictului austro – român următoarele:

Spiritul conciliant al contelui Kalnoky e prea cunoscut pentru ca să avem a ne teme de noua campanie a ziarelor vieneze în contra României. Nu pentru întâia dată auzim presa austriacă aruncând strigăte de alarmă față c-o afirmare a suveranității statelor balcanice. Discursul de tron al regelui României n-are desigur nimic amenințător pentru împărăția Habsburgilor. Dispozițiile pe cari le manifestă nu sunt o revelație și, la urma urmelor, cată să recunoaștem că, combătând preponderanța absolută a Austro-Ungariei pe țărmii Dunării, românii nu fac decât să exercite un drept indiscutabil, acela de – a – și apăra propriile lor interese, precum le pricep. Divergențele cari s-au iscat între România și Austria în cestiunea Dunării n-au desigur o importanță mai mare decât cele ce amenință a face să nu izbutească negociațiunile comerciale între Franța și Anglia. Posibilitatea unei rupturi pe terenul economic nu împiedecă pe organele cabinetului din Londra de-a declara că, oricum ar sta cauza, Anglia se va sili a mănține bunele ei raporturi cu Franța și avem cuvinte de-a crede că tot acest exemplu va fi urmat de guvernul austriac în privirea României, cu toate țipetele presei vieneze.

Nu este în discursul de tron al regelui României un singur pasaj care să aibă caracterul unei provocări la adresa cabinetului din Viena. Guvernul român se mărginește în a declara că libertatea Dunării este o condiție esențială pentru dezvoltarea economică și politică a României și că va refuza de-a subscrie vro combinațiune al cărei efect ar fi de-a rezerva navigațiunea pe Dunăre, de la Porțile de Fier până la Galați, acțiuni precumpănitoare a unei singure puteri. Românii fiind cu totul dispuși de-a primi reglementele ce se vor crede necesare pentru garantarea libertății Dunării în general, pretențiunea de-a însărcina autoritățile române cu supraveghearea și aplicarea acestor reglemente, cel puțin în apele române, nu are nimic exorbitant. N-ar fi tocmai logic ca

o putere care nici nu este țarmureană în partea inferioară a fluviului să aibă vot precumpănitor pentru a dezlega cestiuni ce s-ar isca în apele române și se știe îndealtmintrelea că Austria a renunțat la această pretenție. În realitate guvernul român se arată îndestul de conciliant; nu este el acela care respinge fără discuție un aranjament care consacra principiul egalității puterilor țarmurene, un principiu pe care unele din foile austriace [î]l califică de absurd și monstruos. Judecând după un articol recent al „Românului”, guvernul român nu gândește a exclude Austro- Ungaria din comisia de executare; el nu cere decât garanții în contra acelor uzurpațiuni pe cari limbajul presei vieneze [î]l autoriza de-a le crede posibile, dacă nu probabile. Oricum ar fi, contele Kalnoky va lua o atitudine expectantă și nu va face nimic pentru a agrava dificultățile a căror importanță organele germane o exagerează cu intenție. Va asculta propunerile ce le vor putea face puterile ostile faimosului anteproiect și va primi orice reglement care n-ar fi de natură a compromite interesele politice și comerciale ale Austriei. Masurile energice și autoritare pe cari le reclamă presa vieneză vor rămânea în starea de pium desiderium.

Atâta zice „Le Nord”. Și noi credem în adevăr că Austro- Ungaria, în loc de-a suspenda în genere relațiile cu guvernul român, ar fi făcut mai bine să suspende numai tratările în cestiunea Dunării. Mandatul Comisiei Europene din Galați espiră la 1883 fără ca să se știe dacă va fi ori nu prelungit. Iată o cestiune prealabilă care, precum s-a susținut în chiar sânul Comisiei, ar trebui să preceadă discutarea reglementelor pentru navigațiunea pe Dunărea de Jos.

Poate că din capul locului ar fi fost mai practic de-a nu se împrumuta la tratări pe cât timp însăși existența corpului ce deliberează asupra-le era pusă în cestiune într-un foarte apropiat viitor.

Ceea ce zice „Le Nord” zic și foile oficioase vieneze în concluziile articolelor lor.

Am declarat, zice „Fremdenblatt”, și cată s-o repetăm azi espres că, dacă prin respingerea anteproiectului ar fi să dureze status quo pe Dunărea de Jos, Austro-Ungaria poate să suporte cu mult mai multă înlesnire starea actuală de lucruri decât miclele state țarmurene cari se zbat atât de mult în contra anteproiectului. Cei ce-resping să propuie un alt proiect. Îl vom primi dacă va ține seamă în toate privirile de interesele noastre anl gajate în cestiune, a căror păstrare și înaintare e de datoria noastră inevitabilă. dacă nu, necondiționat nu.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 ianuarie – 31 decembrie 1881

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XII

Mihai-Eminescu.Ro